

Anders Lublin

Siggebovägen 9 – och vi som flyttade in 1948

Anders Lublin, då knappt 3 år, flyttade 1948 med sin familj till Siggebovägen 9. Berättelsen om livet i huset och om dem som bott i huset sammanställde han fastigheten fyllde 75 år.

Hur det började

I slutet av andra världskriget köpte en byggherre upp Siggebogården 5, 7 och 9. Eventuellt 3 också, med det vet jag inte. De husen, som då fanns på tomterna, var enkla bostäder med stora grönsaks- och fruktträdgårdar. Siggebovägens 9:s tomt sträckte sig ut till vad som nu är halva motorvägen. Där fanns två päronträd, två äppelträd, ett körsbärsträd, ett plommonträd, krusbärsbuskar och om jag minns rätt även vinbär. Husen blev färdiga: Siggebovägen 5 år 1946, Siggebovägen 7 år 1947 och Siggebovägen 9 år 1948. 7:an och 9:an byggdes nästan identiska. Under kriget hade privatbilism fått gå på sparlåga, men när det blev dags för 7:an och 9:an kunde man ana att privatbilism skulle bli något, åtminstone för en del av medelklassen. Schaktmassorna från bortsprängt berg vid 7:an och 9:an användes för att bygga garageplan. Där försvann säkert en del trädgårdsland men, som beskrivits tidigare, blev mycket kvar.

Husen präglades av att det fortfarande var brist på mycket efter kriget. Som exempel så var det bara två mm glas i fönstren. Det tog inte lång tid innan de mesta av glastrutorna hade gått sönder och behövt bytas ut. Om fjädern på dörrstängaren i porten var lite för kraftigt inställd så att dörren slogs igen lite för hårt, så gick glaset sönder. Om något fönster var öppet och vinden fick tag på det, dags för glasmästaren. Min tidiga barndom präglades av att det var naturligt att fönster gick sönder. Ett annat exempel är att för att spara kopparledning, så installerades enbart enfaser i de små lägenheterna.

Omgivning

Lidingö hade vid denna tid noll asfalterade vägar. AGA hade bekostat att belägga Torsviksbacken och en bit av Södra Kungsvägen till AGA med betongplattor, modell tyska motorvägar, för att förbättra framkomligheten för sina lastbilar. Runt 1950 stenlades Stockholmsvägen från Torsviksbacken ner mot Vasavägen. Väldigt bullrigt. Där kemtvättshuset ligger fanns då två enkla villor med tillhörande trädgårdar. Vi barn brukade smyga in för att sno rabarber. Husen revs för att ge plats för kemtvätten. Redan innan kemtvätten blev klar diskuterades att dra en motorväg mellan den och vårt hus och om den skulle få plats. Vårvägen sträckte sig då från Björnvägen hela vägen till Torsviks skola. Där kunde vi åka kälke på vintern och på våren byggde vi dammar för att fånga smältvattnet och se hur de brast när de blev överfulla. Där Siggebogården ligger var det skog. Där fixade kommunen en kalkbacke för att få bort kalkarna från Vårvägen. Där transformationsstationen ligger låg två små röda stugor. De hade en underbar syrenhäck mot Vårvägen.

Affärsidé och planlösning

Under kriget hade det inte byggts så mycket så efter kriget var det bostadsbrist. Husen bestod av fyra stora och sex små lägenheter. Byggmästarens affärsidé var att för att få en av de stora lägenheterna i huset var man tvungen att köpa ¼ av huset. Dessa lägenheter måste således vara bättre utrustade än de små lägenheterna. Således hörde ett garage till varje stor lägenhet. Ett hembiträdesrum med eget tvättställ fanns också. Detta kunde självklart göras om till vanligt sovrum. Men på den tiden var inte det vanliga, även i välbärgade familjer, med ett rum för varje barn, utan det normala var en barnkammare. De stora lägenheterna hade också 3-fas, större kyl och frys osv. Vid ett senare styrelsemöte mellan de fyra ägarna kom de överens om att var och en fick en lägenhet som de disponerade och kunde sälja som 1/8 av huset. Huset fick således åtta ägare och två hyresgäster. Vid

inköp av fastigheten lovades den tidigare ägaren av fastigheten på Siggebovägen 9 att få hyresrätt till en lägenhet, 1101. Den andra hyresrätten var 1303. Jag vet inte varför det blev en hyresrätt.

Siggebovägen 9 idag.

Vem flyttade in?

När jag i texten nedan skriver vår ålder syftar jag på barn födda mellan 1942 och 1950.

1001: I augusti 1948 flyttade familjen Lublin som första boende in i 1002. Det var Stig och Karin med pojkarna Bengt och Anders, snart kompletterades detta med en flicka, Ingegerd. Stig forskade på KTH om VVS och skötte det tekniska i huset.

1961 skedde ett byte och Gezelius från 1202 flyttade in. Han hade svårt att gå i trapporna varför en våning på bottenplanet passade bättre. 1961 i september dog Birger Gezelius. Änkan flyttade så småningom till Dalarna och dottern Lisbeth med maken Erik flyttad ner från 1303.

1101: Denna lägenhet var vikt för den tidigare ägaren av tomten. Han överlät den till sin nyskilda dotter med två barn i vår ålder: Ingemari och Göran. De hette Lindgren. Enligt barnen var de släkt med familjen Lindgren som ägde Gröna Lund. Det är svårt att avgöra sanningshalten i påståendet, då de hade ett väldigt speciellt förhållande till sanningen. Cirka 1955 bytte de lägenhet med en familj Blomberg på Ordensbacken. Det var Bille och Lillemor med grabbarna Jan och Per som var i vår ålder. Bille hade i sin ungdom varit halvproffs på piano, spelat på evenemang och även spelat in några skivor. Hon spelade fiol. Han dog på 70-talet o<men Lillemor levde kvar till sin död c:a 2000.

Huset sålde då lägenheterna och efter några rundor flyttade Pendelbury/Kylvberg in.

1102: Det flyttade en familj Blomberg. Den bestod av mamma Kerstin och fyra grabbar. De tre äldsta grabbarna var lite äldre än vi övriga barn och studerade dessutom i Sigtuna, så dem lärde vi inte känna så mycket. Kerstin gifte om sig med Kjell Frykholm och tillsammans fick de en dotter Lena. Kerstin var syster till Lasse Dahlkvist (känd bland annat från "Engelska flottan har siktats vid Vinga" och "De' ä' dans på Brännö brygga". Kanske okända för yngre men väldigt populära på den tiden.)

Hon var liksom sin bror väldigt musikalisk. Hennes nya man spelade basfiol. I början av 60-talet flyttade de ut till Elfviksladet och öppnade hundpensionat.

En familj Arnbro om fem personer flyttade in. Om jag minns rätt var det två grabbar och en tjej ungefär i vår ålder.

I början av 70-talet flyttade de och en överste med fru, vars namn jag inte minns, flyttade in. Han var väldigt aktiv i husets förvaltning under många år. När de flyttade så flyttade en af Sillén in. Han var domare. De i sin tur sålde till ett par Edvaldsom som sålde till Wiberg; dotter och svärson till Widén i 1001.

1103: Dit flyttade en familj Schönbeck, Frans och Ulli med dottern Christina och efter några år även sonen Jan, Han hade varit löjtnant i kriget. Om var tyskättad med något "von" i flicknamnet. Hennes far var en nöjdare på Mercedes och maken gjorde karriär på Mercedes i Sverige där han så småningom blev disponent. Charlotte Schönbeck, ett känt namn för de friidrottsintresserade, är barnbarn. De flyttade runt 1960.

In flyttade en fränksild enbarnsmor med dotter. Hon kallades Muss men några detaljer minns jag ej. Det har också bott en Barbro där.

1201: Dit flyttade en ensamstående äldre kvinna som inte tyckte det var roligt med alla barn i huset. Hon störcdes av att det var livligt. Efter några år flyttade hon och inflyttade Dagmar och Lennart Högsberg med dotter Britt-Marie. Han jobbade på Gokef, gas- och kolbolagens ekonomiska förening, där han så småningom blev VD. Varje år åkte han till USA i affärer och tog med sig en stor röd amerikansk bil tillbaka. Dottern blev involverad i elevrådspolitik och blev rikskänd genom att skicka in en motion till någon instans om sexualundervisning i skolorna. Normalt nu, radikalt då. Det tidningsdrev som följde var hemskt för familjen.

Jag tror att under ett tag då bodde Lisbet och Erik Höök där innan de flyttade till 1303. Lisbeth hade höga poster inom biblioteksväsendet och Erik var ansvarig för Sveriges långtidsprognoser och var Gunnar Strängs högra and. De rökte båda ihjäl sig.

1202: Dit flyttade ett par Svensson, Åke oh Dagmar. Han hade jobbat för Raoul Wallenberg under kriget och ägnat sig åt att rädda judar undan tyskarna. För oss barn berättade han aldrig något från den tiden men för de vuxna under glada fester berättade han en del. Jag tror de var de första i huset att ha bil och Dagmar var den förta kvinnan i huset jag kommer ihåg körde bil.

Efter ett antal år flyttade de och in flyttade Birger Gezelius, riksdagsman från Dalarna. Genom ett byte, flyttade de ner till 1001 år 1961 och failjen K>Lublin flyttade upp. Lublin köpte samtidigt 1201 för att varje barn skulle få ett eget rum.

1203: Dit flyttade familjen Gudmunsson, Bengt och Rut och tre barn i vår ålder. Han var barnäkare. Han var även Lidsingö stads skolläkare. Hon hadde varit lotta under kriget och jobbade för tullverket. De flyttade i slutet av 50-talet.

En fru Nilsson från Skåne hade två söner som ville studera i Stockholm. Hon köpte våningen så att de skulle ha någonstans att bo. Äldst sonen Christer flyttade in först och bodde där under studietiden. Efter några år flyttade den yngre sonen Rolf in. Han pluggade Väg och Vatten lå KTH. När han blev klart köpte han lägenheten av sin mamma och bodde kvar. Han började jobba utomlands och behöll lägenheten som en fast punkt i Sverige. Han, tillsammans med sin fru Gertrud, spenderade många soliga sommardagar där på balkongen. De stannade där livet ut.

1301: Dit flyttade familjen Jansson. De hade två döttrar och en son. De flyttade till Saltsjöbaden efter några år. Dit flyttade sedan ett par Nisser, Fredrik och Karin. De bodde några år i huset och fick ett

barn. Hans släkt var ägare av Grycksbo där han senare blev VD. Därefter flyttade ett par Bygge in. Hans far hette Andersson och hade ett stort byggföretag i Västerås: Byggpaul. Fadern hade tröttnat på sitt namn Andersson och med tanke på sin verksamhet bytt till Bygge.

1302: Dit flyttade en familj Geijer, Sten och Elsa. De hade ett barn, Carl Gustav, och en på väg, Pelle. Hon hade varit lotta under kriget. Han var kapten när han flyttade in och på väg upp. Han ansvarade senare för försvaret av Gotland. Han blev så småningom general och militärattaché i Washington. De flyttade i mitten av 50-talet och in flyttade Kjell Norström med fru. De var barnlösa. Han var vid tidpunkten kapten och blev så småningom general på försvarsstaben.

1303: Familjen Öbring, andra hyresgästen i huset. De hade en dotter. De flyttade i mitten av 60-talet och in flyttade Höök från 1201.

I början av 50-talet var således Siggebovägen 9 ett mycket barnrikt hus. Vi var 16, födda mellan 1942 och 1950. Dessutom några tidigare och några senare.

Livet på Siggebovägen 9

När huset levererades fanns varken trappan ner till garaget, gräsmatta eller några rabatter. Mellan 9:an och 7:an fanns en bänk och en sandlåda. I slutet av 50-talet fanns inte längre småbarn i huset så sandlådan förföll och när den nuvarande lönnen självplanterade sig fick den stå kvar. Karin Lublin, som studerat vid Bergianska, ledde arbetet med rabatter. Rabatter anlades på fram- och baksidan av huset. Trappan ner till garaget anlades. Gräsmattan lades. Alla deltog i arbetet. För att förhindra att vi barn förstörde gräsmattan med kalkåkning på vintern slogs stolpar ner och ett staket sattes upp varje höst och på våren togs det upp. Arbetet följdes vid dess tillfällen upp av en stor och förmodligen ganska blöt fest i huset. Vi barn fick inte vara med.

Angående alkohol så gällde fortfarande motboken, så sprittillgången var begränsad. Efter att Blombergs flyttat in fanns det även ett band i huset som spelade på festerna: Lillemor på fiol, Kerstin Berglund Fryklund på cello och Kjell Fryklund på bas.

Som tidigare beskrivits hade varje stor lägenhet ett tillhörande garage. När det gällde den femte garagedörren på sidan som vetter mot 7:an fungerade det annorlunda. Bilarna var mindre så det fick plats tre bilar på längden. Den som kom hem först parkerade längst in och sist längst ut. De hade varandras bilnycklar, så om den som var längst in skulle ut först fick han (i huset var det bara män som körde, undantaget Dagmar Svensson, men de hade eget garage) först köra ut framförvarande bilar, köra ut sin egen och sedan köra in de andras. Med ett undantag fungerade det bra. Under en period hade vi en bilägare som inte litade på sina grannar. Sent på kvällen gick han ner för att köra in sin bil så att den skulle stå längst ut och medan vi andra käkade frukost på morgonen körde han ut sin.

Vintertid hade egna problem. Vågvägen sandades inte. Vinterdäcken var dåliga och vissa bilar drevs bara på ena bakhjulet. Till garageplan kom man normalt från Stockholmsvägen, sedan svängde man av till Vårvägen vid kemptvätten och upp på garageplan. Trots att vi många gånger hjälpte till att skjuta på, var det inte alltid alla bilar som lyckades ta sig upp till garageplan fast de tog så mycket fart de vågade på Vårvägen.

Livet för barnen

Stig Lublin insåg att med två pojkar skulle det spelas fotboll på garageplan med risk för att felriktade bollar skulle kunna ha sönder fönsterrutor. Han valde därför bottenvåningen för att det skulle vara möjligt att garageplan också skulle vara en lekplan. Det var mycket fotboll och brännboll och krossat glas. 2 mm glas klarar inte mycket och snart var allt originalglas bytt.

Som tidigare beskrivits så kunde vi inte åka kälke på gräsmattan. För att undvika att vi åkte i backen på Vårvägen anlade Stig Lublin en kana på slänten ner från garageplan till där motorvägen går nu. Kalla

vinterkvällar var vi ute och spolade kanan. Det behövdes ett ordentligt islager, för ett gäng på Björnvägen gjorde sitt bästa för att förstöra för oss. Vi gjorde kanor, de förstörde, vi gjorde snöhyddor, de förstörde osv. En dag hade vi gjort en snöhydda och de hade inte hunnit förstöra hyddan den dagen. Den kvällen var det riktigt kallt. Stig, min bror, och jag gick ut och spolade snöhyddan. Nästa dag kunde vi barn i huset skrattande se genom fönstret när Björnvägsängarna utan framgång försökte förstöra vår snöhydda. Samma gång från Björnvägen gjorde att vi bara använde kälkbacken i skogen om vi var många. Andra saker vi roade oss med var att kasta tennisbollar upp på det platta taket och se hur de föll ner. Ibland fastnade de i stuprännan och då var i några som gick upp och hämtade dem. Vi spelade också väldigt mycket pingis. Pelle Blomberg från 1101 och jag utgjorde halva skollaget för 45:or både i Torsvik och Hersby. De andra två var ofta här och tränade.

Det var kallare vintrar förr och man sandade knappt då och saltade inte alls. En gång ordnade Kerstin Berglund så att vi fick låna en släde och en häst från ridhuset. Sen fick vi barn åka en ruda. Den gick ner Vårvägen till Stockholmsvägen, vidare Sturevägen, nuvarande Södra Kungsvägen, till Herserudsvägen, Stockholmsvägen fram till Vårvägen och upp på garageplan.

I december var det ljusstöpning hos Lublin. Den började strax efter lunch med alla barn och tillgängliga hemmafruar gjorde veckor och trädde upp på pinnar medan stearinet smälte. Sedan stöpte vi hela dagen och var nästan klara när männen kom hem från arbetet. När ljusen var klara kördes vi barn i säng och de vuxna fortsatte med en fest. Senare när Lublin bodde i både 1201 och 1202 så fortsatte de unga festen i 1201 och de vuxna i 1202.

På våren brukade Kerstin Lublin och Lennart Högberg ta alla barn till Skansen. Han körde ofta två rundor. Säkerhetsbälte fanns inte och det var väl sex till sju barn som klämdes in i baksätet varje resa med hans stora amerikanare. Med så många barn lyckades vi ibland komma in som skolklass.

För oss barn var det toppen. Med så många barn var det alltid någon som fyllde år plus ljusstöpning plus pepparkaksbak ... Vi hade fullt schema med roligheter. Lite av "Barnen i Bullerbyn" på Siggebovägen 9.

Lite udda

- 1301 och 1303: Exakt hur det gick till vet jag inte men Höök ville ha en större våning. Skötseln av huset var jobbig. När 1301 och 1303 blev lediga samtidigt kom någon upp med idén att göra om 1303 till en fyra och 1301 till tvåa och portvaktarbostad. Tillstånd inhämtades från Lidingö stad. På grund av bostadsbristen fanns det gott om kandidater till jobbet som portvakt på kvällstid. Senare var det någon som ville bo riktigt stort och köpte båda lägenheterna och slog upp en dörr mellan dem. Det registrerades emellertid aldrig som *en* lägenhet. Ägandet av 1301–1303 övergick till en familj (kommer ej ihåg namn) där mannen var VD för ett fastighetsbolag. Han sålde i sin tur till Anders och Maria Eka, båda jurister. Anders är för närvarande ordförande för Högsta domstolen. De sålde till Susanne Holmberg som sedan sålde 1303.
- Det faktum att det var svårt att komma upp till garageplan vintertid användes senare när Lidingö stad ville lösa in tomten och bygga motorväg. Vi skulle då vara tvungna att få den uppfart vi har idag. Huset hävdade att de inte godkände denna lösning då det skulle vara omöjligt för bilarna att komma ut vintertid. Huset krävde att Lidingö stad skulle ploga och sanda. Lidingö stad svarade att de inte plogar på enskild mark. Huset meddelade att de skulle vägra att sälja under sådana förhållanden och att det skulle bli en rättegångsvist. Huset visste att de skulle förlora men hoppades att Lidingö stad skulle ha för bråttom att vänta på ett utslag i domstolen som även kunde överklagas. Lidingö stad vek sig och plogar och sandar åt oss.

- Lagstiftningen angående ägande av bostäder ändrades på 80-talet. Bostadsrättsföreningar definierades i lagstiftningen. Ett hus med åtta ägare hade svårt att få lån i banken. En lösning kunde vara att förvandla huset till enbostadsrättsförening men det fanns problem. Under åren hade garageplatserna sålts och köpts så de hade ett marknadsvärde. Som förslaget var, skulle de med garage förlora sina garage utan ersättning. Det skapade motstånd och motsättningar. Förslaget gick igenom men det var dåligt förankrat och en del med garageplats upptäckte först när de sålde att de inte kunde sälja garageplatsen.
- När Lillemor Blomberg dog fick föreningen tillgång till 1101. Lägenheten såldes och pengarna användes för att betala av våra lån och ha lite pengar på banken.
- Det var mycket festande i huset. Som nämnts så var det fest både vid höst- och vårstädningarna, det var ljusstöpning och både unga och gamla fyllde år. Vid ett tillfälle ringde den ensamma damen i 1201 till polisen och klagade på att hon stördes av någon fest som de vuxna hade. Polisen kom att bad dem försöka vara lite tystare.
- Vid den tiden var 18 graders inomhustemperatur det normala. Huset lyxade till det och höll 19 grader.
- När huset byggdes var det nytt med oljeeldad uppvärmning. Det normala tidigare var koleldning. Huset hade en oljepanna, men för säkerhets skull så byggdes även ett kolintag. Pannan kunde enkelt förvandlas till en kolpanna, vilket aldrig behövdes. Oljepannan stod kvar tills huset kunde ansluta till fjärrvärme. Innan dess måste alla stammar stängas av på våren och öppnas på hösten. Alla var glada för anslutningen. Oljepannan fungerade normalt bra, men det kunde hända att den gick sönder när den belastades mycket vid köldknäppar. Två gånger gick pannan sönder på smällkalla jular. Skorstensstocken från den gamla pannan finns kvar och man kan se den i hobbyrummet till höger när man kommer in, i vänstra vindskontoret till höger och på taket där den är en av våra två skorstenar.